

Ιταλία: Ο «σούπερ Μάριο» φεύγει, η Ακροδεξιά έρχεται

Απυδισμένος από την «κυβέρνηση διχόνοιας» (αντί εθνικής ενότητας), όπως την αποκάλεσαν Ιταλοί αναλυτές, ο πρωθυπουργός της Ιταλίας Μάριο Ντράγκι υπέβαλε στον πρόεδρο Σέρτζιο Ματαρέλα –οριστικά αυτήν τη φορά– την παραίτησή του, που είχε «παγώσει» από την περασμένη εβδομάδα.

Ο «σούπερ Μάριο» φάνηκε προς στιγμήν να αναθεωρεί μετά τις μαζικές εγχώριες και διεθνείς εκκλήσεις να μην εγκαταλείψει τη χώρα σε μια τόσο κρίσιμη χρονική στιγμή. Αν στην αρχή οι στασιαστές που τον εξώθησαν στο απονενομημένο διάβημα ήταν το αντισυστημικό Κίνημα των 5 Αστέρων, στη συνέχεια τον κυβερνητικό συνασπισμό εγκατέλειψαν και οι δεξιοί εταίροι του, η Λέγκα του Βορρά του Ματέο Σαλβίνι και η Φόρτσα Ιτάλια του πρώην πρωθυπουργού Σίλβιο Μπερλουσκόνι.

«Ακόμη και οι κεντρικοί τραπεζίτες συγκινούνται», είπε ο Ντράγκι όταν οι βουλευτές τον χειροκρότησαν όρθιοι, αναγνωρίζοντας τη δύσκολη αποστολή του. Ισως από ανάγκη να προστατεύσει την υστεροφημία του ως διασώστη του ευρώ στη διάρκεια της κρίσης χρέους με το whatever it takes (ό,τι χρειαστεί), ο Ντράγκι αποφάσισε να παραδώσει τα όπλα, πέφτοντας θύμα των βυζαντινισμών των πάλοι ποτέ συμμάχων του.

Οι πρόωρες εκλογές προγραμματίζονται για τις 25 Σεπτεμβρίου. Θα είναι η πέμπτη προσφυγή στις κάλπες εδώ και έξι χρόνια στη χώρα. Μεγάλη κερδισμένη από την κρίση είναι η ακροδεξιά ηγετική Τζόρτζια Μελόνι και το νεοφασιστικό κόμμα της Αδέλφια της Ιταλίας, που ήταν και το μοναδικό το οποίο έμεινε εκτός της κυβέρνησης Ντράγκι, με αποτέλεσμα να γιγαντωθεί ως μοναδική αντιπολίτευση. Η Μελόνι είναι πιθανό να διαδεχθεί τον Ντράγκι στην πρωθυπουργία, επικεφαλής ενός δεξιού σχηματισμού με τη συμμετοχή της Λέγκας και της Φόρτσα Ιτάλια. Τη μετωπική της άνοδο από το 4% στην πρώτη θέση των δημοσκοπήσεων με ποσοστά πάνω από 20% βοήθησαν η αποτίναξη του στίγματος των καλών σχέσεων με τη Ρωσία, η επίδειξη κυβερνητικών ικανοτήτων και η ευρύτερη αποριζοσπαστικοποίησή της.

Αμέσως μετά την εισβολή στην Ουκρανία, π.χ., η Μελόνι έσπευσε να αποστασιοποιηθεί από το ισχυρό φιλορωσικό μπλοκ στην Ιταλία με επικεφαλής τη Λέγκα και καταδίκασε απερίφραστα την επιθετικότητα της Μόσχας. Την ίδια στιγμή, παρότι κατηγορεί τις Βρυξέλλες για πολλά από τα δεινά της Ιταλίας και έχει σαφώς ευρωσκεπτικιστικό πρόσημο, δεν έχει ποτέ αναφερθεί σε έξοδο της χώρας από την Ε.Ε., και μάλιστα το κόμμα της ψήφισε υπέρ της υποψηφιότητας της Ρομπέρτα Μετσόλα για την προεδρία της Ευρωβουλής. Στις αρχές του μήνα οι δύο γυναίκες συναντήθηκαν στη διάρκεια ταξιδιού της Μελόνι στο Στρασβούργο, που χαρακτηρίστηκε «ηγετικό» από διεθνείς παρατηρητές. Η στάση της τής παρείχε νομιμοποίηση και της εξασφάλισε τον μανδύα

Μεγάλη κερδισμένη από την κρίση στην Ιταλία είναι η ακροδεξιά Τζόρτζια Μελόνι. Το νεοφασιστικό κόμμα της, Αδέλφια της Ιταλίας, ήταν το μοναδικό το οποίο έμεινε εκτός της κυβέρνησης Ντράγκι, με αποτέλεσμα να γιγαντωθεί ως μοναδική αντιπολίτευση.

της υπεύθυνης πολιτικού. Χαρακτηριστικό είναι πως τον περασμένο Δεκέμβριο το επίσημο φεστιβάλ Atréju της νεολαίας του κόμματος της Μελόνι προσείλκυσε ως ομιλητές πολλούς υπουργούς αλλά και τον επίτροπο Μαργαρίτη Σχοινά.

Όπως και σε άλλα ακροδεξιά κόμματα στην Ευρώπη, οι απαρχές του κόμματος της Μελόνι εντοπίζονται στη φασιστική παράδοση της χώρας. Η πρώτη απόπειρα ενσωμάτωσης τέτοιων στοιχείων έγινε από τον Μπερλουσκόνι στη δεκαετία του 1990, όταν οι νεοφασίστες της Εθνικής Συμμαχίας του Τζανφράνκο Φίνι ανέλαβαν κυβερνητικούς θώκους στις κυβερνήσεις του.

Οι πρόωρες εκλογές στην Ιταλία προγραμματίζονται για τις 25 Σεπτεμβρίου – Θα είναι η πέμπτη προσφυγή στις κάλπες εδώ και έξι χρόνια.

Πλέον όμως το κόμμα της Μελόνι κυριαρχεί απολύτως στον χώρο της και πολλοί παρατηρητές πιστεύουν ότι η συνωμοσία των Σαλβίνι – Μπερλουσκόνι κατά του Ντράγκι υποκινήθηκε από την επικεφαλής των Αδελφών, που θεώρησε πως η συγκυρία είναι ιδανική για τις φιλοδοξίες της.

Ο φυλετισμός, ο εθνικισμός, η εξιδανίκευση της οικογένειας και η αφοσίωση στην Καθολική Εκκλησία είναι οι ιδεολογικοί πυλώνες του κόμματός της. Οι νοσταλγοί του Μουσολίνι δεν είναι όμως πλέον βίαιοι, έχουν ένα πολύ ευρύτερο ακροατήριο και η επικεφαλής τους έχει κατορθώσει να διανθίζει τις ξενοφοβικές ομιλίες της με αποσπάσματα από το Χόμπιτ του Τζ. Ρ. Ρ. Τόλκιν, όπως «αν αυτό είναι να τελειώσει με μια φωτιά, ας καούμε όλοι μαζί».

Την ίδια στιγμή, πάντως, η έξοδος του Ντράγκι δείχνει και τα όρια των πολυκομματικών κυβερνήσεων με επικεφαλής τεχνοκράτες πρωθυπουργούς που δεν έχουν αναδειχθεί από το εκλογικό σώμα και καλούνται να συνεργαστούν με λαϊκιστές πολιτικούς, όπως ο πρώην πρωθυπουργός Τζουζέπε Κόντε των 5 Αστέρων,

ο Σαλβίνι και ο Μπερλουσκόνι.

Σαμπάνιες... στη Ρωσία

Η αιφνίδια κατάρρευση της μεταρρυθμιστικής κυβέρνησης Ντράγκι και η πιθανή πρωθυπουργοποίηση της Μελόνι είναι λογικό να ανησυχούν τις Βρυξέλλες και να χαροποιούν τα μάλα τη Μόσχα. «Η τέλεια καταιγίδα για την Ευρώπη», σχολίασε η γερμανική εφημερίδα Frankfurter Allgemeine Zeitung. «Στη Ρωσία ανοίγουν σαμπάνιες και βότκα και στην άλλη πλευρά υπάρχουν διεθνώς εκείνοι που ανησυχούν ότι θα λείψει ένας πυλώνας της ευρωπαϊκής σταθερότητας σαν τον Μάριο Ντράγκι», σχολίασε ο Τζενάρο Μιλίόρε από το φιλελεύθερο κόμμα Ιτάλια Βίβα του πρώην πρωθυπουργού Ματέο Ρέντσι, που στήριξε τον Ντράγκι.

Θολό και το μετεκλογικό τοπίο

Ο σχηματισμός κυβέρνησης μετά τις εκλογές μπορεί να χρειαστεί πολλούς μήνες διαβουλεύσεων, ενδεχόμενο που θέτει εν αμφιβόλω την ψήφιση νέου προϋπολογισμού μέσα στο 2022. Υπό την τεχνοκρατική εμπειρία του Ντράγκι, η Ιταλία κατάφερε να πετύχει σημαντικές μεταρρυθμίσεις που αποτελούν προϋπόθεση για να απελευθερωθούν κονδύλια ύψους 200 δισ. ευρώ σε ενισχύσεις και δάνεια από το Ταμείο Ανάκαμψης μετά την πανδημία. Το γεγονός ότι ο πρώην επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) δεν πρόλαβε να ολοκληρώσει το έργο του δημιουργεί προβληματισμό για την ιταλική οικονομία που εξακολουθεί να έχει χρέος 150% επί του ΑΕΠ, το δεύτερο μεγαλύτερο μετά την Ελλάδα, ενώ η ανεργία στους νέους είναι σχεδόν 25%. Η πρόσφατη αύξηση των επιτοκίων από την ΕΚΤ σε συνδυασμό με την πολιτική αστάθεια στη Ρώμη θα μπορούσε να πυροδοτήσει μια νέα ευρωπαϊκή κρίση χρέους με επίκεντρο την Ιταλία αυτήν τη φορά, μια οικονομία πολύ πιο κρίσιμη από την ελληνική για το σύνολο της Ευρωζώνης, αφού είναι η τρίτη μεγαλύτερη μετά τη Γερμανία και τη Γαλλία.